

## דף מקורות - חנוכה - יששכר זבולון

**השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לכח' כסליו תשע"ז נר רביעי של חנוכה**  
א. מעוז צור – בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים. דברי הימים א' יב - 'ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם על פיהם. רש"י שם - שיודעים לתת עצה לפי הענין של מעשה שצריך לדוד..

ב. במדבר ז' - 'ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר. הקרב את קרבנו קערת כסף אחת.. ביום השלישי נשיא לבני זבולון אליאב בן חלן. רש"י - מה ת"ל הקריב בשבטו של יששכר, מה שלא נאמר בכל השבטים, לפי שבא ראובן וערער ואמר די שקדמני יהודה אחי, אקריב אני אחריו. אמר לו משה מפי הגבורה נאמר לי שיקריבו כסדר מסען לדגליהם.. ומהו הקריב הקרב שני פעמים, שבשביל שני דברים זכה להקריב שני לשבטים אחת שהיו יודעים בתורה, שנאמר ומבני יששכר יודעי בינה לעתים, ואחת שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו.

ג. ישעיהו מ' – 'על הר גבה עלי לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך מבשרת ירושלם.. הנה אד' יקוק בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. כרעה עדרו ירעה.. ירמיהו לא' - 'כה אמר ד' מנעי קולך מבכי ועיניך מدمעה כי יש שכר לפעלתך נאם ד' וישבו מארץ אויב. ויש תקוה לאחריתך נאם ד' וישבו בנים לגבולם. ישעיהו סב'.. - 'פנו דרך העם סלו סלו המסלה סקלו מאבן הרימו נס על העמים.. אמרו לבת ציון הנה ישעך בא הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. וקראו להם עם הקדש גאולי ד' ולך יקרא דרושה עיר לא נעזבה. מלבי"ם - יש הבדל אצלי בין שכר לפעולה, השכר ישולם לפי הריוח והתועלת שקבלו מן מעשהו, והפעולה ישקיפו בה רק על מה שפעל ועשה, על איכות וכמות המלאכה עצמה.

ד. ישראל ותחיתו יב' - 'הסקירה הרואה את הכח האלוקי החי ופועל.. בכל מסבות הטבע, בכל הליכות רוחות האדם, בכל סבוכי המלחמות, בכל תכני תעותועי האישים והעמים, היא מסדרת אור קדוש על מלא כל העולם. היא מחברת את הנפש העולמית עם רוחה ונשמתה.. בכל עת שמתגלים מקרים ומאורעות, רעיונות ומחשבות, להרים נס של קירוב גאולה וישועה.. הדעת מכרת את אור ד' החי המופיע בהם ואת קול ד' הדובר וקורא מתוכם, וכל אשר תיטיב הדעת להכירו ולהבינו כה תגלה את האורות של המסבות, כן תישרם אל מטרם וכן יתחברו האורות העלומים עם הגלויים, יתאגד הטבע עם הנס אגד עליון וחזק.. הנס והטבע, אשר יאחדו על ידי משכילי טוהר, החוזים בבטחה ובגלוי גמור את יד ד' אלוקי ישראל בכל חליפות העתים.. לא נעזבה היא הטבעיות במהלכה, לא אלמנה היא ההיסטוריה הסבוכה במסבותיה, בתוכה חי גואל חזק, צור ישראל וגואלו ד' צ-בא-ות שמו, אלוקי כל בשר, אלוקים לכל ממלכות הארץ, אדון כל המעשים, צור כל העולמים צדיק בכל הדורות. לא עשתה הנבואה שום נס כי אם כשקשרתו לאיזו טבעת טבעית, אפילו קלושה וקטנה.. רכוס מהודק דרוש תמיד להיות מעולם העליון, מהופעת השליטה הנשמטית, אל העולם התחתיתי המוגבל ומצומצם בטבעיותו, גם שם גם פה המהלכים קבועים ומסודרים.. והכל הולך הלוך ואור. כפי ההפריה של זיו ההכרה של חכמת ישראל העליונה.. ככה תזרח הדעת להכיר את המגמה של כל המון המסבות וללכת עם כולן ולברך את שם ד' המאיר ומחיה, מסדר ומטיב את כל.. ומבעד כל מפלשי העננים אור הקדש יחדור, "הנה ד' אלהים בחזק יבא וזרעו מושלה לו, הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו". הכל לפי רוב המעשה ולפי הרחבת ההקשבה, לפי הגדלת התורה ולפי הפצת המעינות אשר לתהומות הרוחניות, לפי השלטת הגאון של חכמת ישראל המנוחלת הדוברת רק אמת בשם ד' על כל מחשבות אדם אשר המה הבל. יבש חציר נבל ציץ ודבר אלוקינו יקום לעולם.

ה. בראשית ל'.. - 'הפעם יזבלני אישי.. רש"י.. -ב' בית מדור.. מלכים א' ח' - 'בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים. ישעיהו סג' - 'הבט משמים וראה מזבל קדשך ותפארתך.. פרדס רימונים כג' - 'פירש ר' משה.. מלשון חברה ודירה וחיבור.. הכונה על יחוד החכמה והבינה. ואישי הוא החכמה. וא"כ לפי זה תקרא הבינה זבול ע"י יחוד החכמה אליה.. עוד כתב במידת התפארת.. והוא המחבר ומזבל עימו הבנין כולו איש וביתו.. מגילה ו' - 'אמר זבולון לפני הקב"ה, רבש"ע, לאחיי נתת להם שדות וכרמים ולי נתת הרים

וגבעות, לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות. אמר לו, כולן צריכין לך על ידי חלזון.. הדר זקנים  
דברים לג' יח - 'זבול"ון בגי' חלז"ון.

ו דברי הימים א' יב - 'מזבלון יוצאי צבא ערכי מלחמה.. ולעדר בלא לב ולב. ויקרא רבה כה' ב - 'ר'  
הונא ור' ירמיה אמרו בשם ר' חייא בר אבא.. ע"י שהיה זבולן מפרש מיישוב ועוסק בפרקמטיא ובא ונותן  
לתוך פיו של יששכר נותן לו שכר בעמלו.. א"ר תנחומא כל מי שיוצא לדרך ואינו מכוין לבו למלחמה סוף  
שהוא נופל במלחמה אבל שבטו של זבולן בין מתכוין בין שאינו מתכוין יוצאין למלחמה ונוצחין הה"ד  
..ולעדור בלא לב ולב .. בין מתכוונין בין שאינן מתכוונין..

ז בראשית לה - 'ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל עדר. יונתן .. -דמתמן עתיד דאתגלי מלכא  
משיחא.. מיכה ד - 'ואתה מגדל עדר עפל בת ציון עדיך תאתה ובאה הממשלה הראשנה ממלכת לבת  
ירושלם. יונתן -ואת משיחא.. מלבי"ם .. -הר ציון.. תחלה תהיה כמגדל של צאן, ואח"כ תהיה עופל, שהוא  
מבצר חזק.. שהגליות יתחילו להתקבץ.. תבוא ממשלה קטנה, שיהיה להם קצת ממשלה והנהגה.. ואח"כ  
תבא מלכות ב"ד, שאח"כ ימלוך המלך המשיח..

ח דברים לג - 'ולזבולן אמר.. עמים הר יקראו.. רש"י -על ידי פרקמטיא של זבולן, תגרי אומות העולם  
באים אל ארצו.. והם אומרים הואיל ונצטערנו עד כאן נלך עד ירושלים ונראה מה יראתה של אומה זו ומה  
מעשיה, והם רואים כל ישראל עובדים לאלוק אחד ואוכלים מאכל אחד.. והם אומרים אין אומה כשרה כזו  
ומתגייירין שם..

ט קובץ ו' מג - 'טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה. הדודאים נתנו ריח, ראשי תבות נר"ה, וזהו  
כי טוב סחרה, שכר שכרתיך בדודאי בני, ועמדו יששכר וזבולון על ידי זה, שגם בעסקי עולם הזה שדומה  
ללילה, אור לו על ידי מה שנותן לתוך פיו של יששכר.